

Vergaderjaar 2023–2024

23 645

Openbaar vervoer

Nr. 809

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 november 2023

Medio mei 2023 heb ik uw Kamer geïnformeerd over het proces om te komen naar nieuwe concessies voor de Waddenveren, die in 2029 zullen ingaan¹. In dit kader heeft Scheepsbouwconcern Damen Shipyards Group (hierna: Damen) in opdracht van mijn ministerie onderzocht welke uitgangspunten ten aanzien van duurzame schepen binnen de huidige beleidskaders passen. Daarbij is de effectiviteit, praktische en financiële haalbaarheid van verschillende duurzame aandrijvingen onderzocht. Het eindigen van de huidige concessies voor de Friese Waddenveren in april 2029 biedt de mogelijkheid om voor de periode vanaf 2029 nieuwe afspraken met vervoerders vast te leggen, ook ten aanzien van duurzaamheid. In de zogenaamde Nota van Uitgangspunten (NvU) zullen de uitgangspunten voor nieuwe concessies op hoofdlijnen worden vastgelegd². In de NvU zullen de relevante beleidskaders omtrent duurzaamheid worden vertaald in concrete uitgangspunten.

Hierbij bied ik uw Kamer het rapport *Duurzame Waddenveren* aan. Uit dit onderzoek blijkt dat er verschillende mogelijkheden zijn om de veerdiensten in de periode vanaf 2029 duurzamer te varen. Hierbij wordt batterij-elektrisch varen gepresenteerd als het meest voordelige nul-emissie alternatief voor alle veerverbindingen. Om batterij-elektrisch te gaan varen, is het van belang dat er elektrische walinfrastructuur gerealiseerd wordt in samenspraak met de regionale overheden en netbeheerders. Afhankelijk van het eiland en de uiteindelijke oplossingsrichting, is in sommige gevallen uitbreiding van de capaciteit van de wadkabel nodig. Biodiesel wordt gepresenteerd als het financieel meest aantrekkelijke alternatief binnen de huidige beleidskaders. Varen op biodiesel is initieel goedkoper dan batterij-elektrisch varen, maar leidt niet

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022–2023, 23 645, nr. 802.

² Op basis van een marktanalyse bepaalt het ministerie begin 2024 of nieuwe concessies worden verleend, of dat verwacht kan worden dat het vervoer vanuit de vrije markt in voldoende kwaliteit tot stand komt.

tot nul-emissie veerdiensten en voldoet daarmee mogelijk niet aan de eisen in de loop van de concessieperiode (vanaf circa 2035).

Op basis van deze analyse adviseert Damen het ministerie om in de NvU geen specifieke aandrijving voor te schrijven, maar een bepaald (minimaal) emissiereductie-percentages te eisen. Eventuele additionele emissiereducties, aangeboden door een rederij, kunnen mogelijk worden meegenomen in de beoordeling. Mede gelet op de afhankelijkheid van de aanleg van elektrische walinfrastructuur wordt geadviseerd een variabel emissiereductie-percentages (transitiepad) te overwegen.

De conclusies van het rapport *Duurzame Waddenveren* zullen de komende periode door mijn ministerie worden geïnterpreteerd en vervolgens worden vertaald naar uitgangspunten voor de NvU. De NvU zal in het eerste kwartaal van 2024 ter consultatie worden voorgelegd aan betrokkenen, waaronder markt- en omgevingspartijen. De definitieve versie van de NvU zal naar verwachting medio 2024 beschikbaar zijn.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen